

XIV

***Berria* egunkariaren dokumentazio zerbitzua: bi datu-base kazetarien zerbitzura**

Margari Eizagirre eta Jon Barandiaran

Berria egunkariko dokumentalistak
Documentalistas del periódico *Berria*

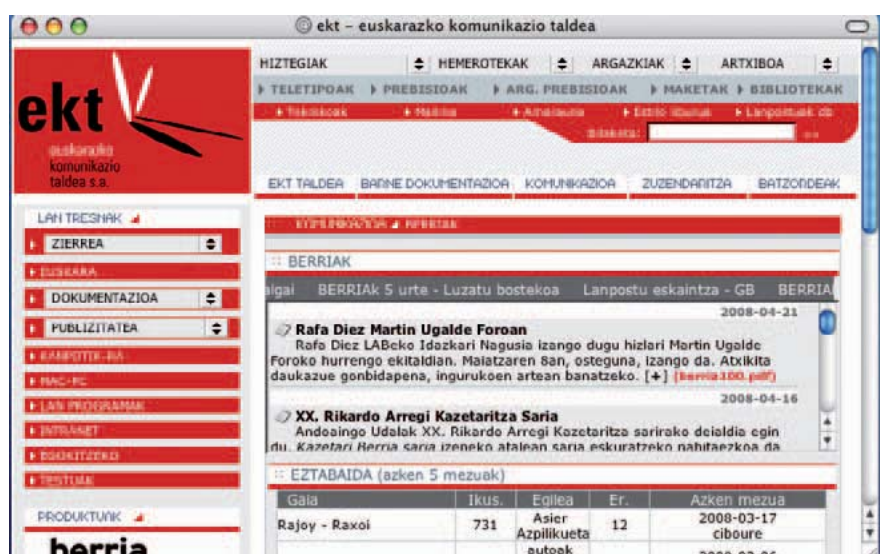
Laburpena: Hiru lagunek osatzen dute, egun, *Berriaren* dokumentazio zerbitzua: Margari Izagirre, Sohalge Arbelaitz eta Jon Barandiaranek. Hiruretatik bi kazetaritza ikasketak eginak dira, eta bestea lanean trebatutakoa dugu. Eginbehar nagusia, oraino, *Berrian* bertan sortzen den, edo kanpotik datorren, informazioa antolatu eta gordetzea da. Informazio hori hainbat motatako euskarrietan jasotzen dute: hala digital eran (argazkiak, testuak), nola paperean (egunkariak, liburuak). Ondorioz, argazkiak eta *Berriaren* testuak kudeatzeko datu-base digitalak dituzte eta paperezko informazioa gordetzeko, betiko liburutegi eta apalak. Datu-base digitaletan, batetik, argazki agentziek igorritako argazkiak dituzte. Bestetik, *Berriako* kazetariak egunkarian argitaratzeko idatzitako testuak. Azkenik, liburutegia kudeatzeko erreferentziazko datu-basea dute. Liburutegi eta apaletan, nagusiki, liburuak eta *Berriaren* paperezko edizioaren koadernaketak eta aleak dituzte.

Resumen: Actualmente, el servicio de documentación de *Berria* está formado por tres personas: Margari Izagirre, Sohalge Arbelaitz y Jon Barandiaran. Dos de ellas son licenciadas en Periodismo y la otra tiene gran experiencia en este campo. El principal cometido es organizar y guardar la información que se crea en *Berria* mismo o que viene de fuera. Reciben esa información en diferentes tipos de soporte: tanto digital (fotos, textos) como papel (periódicos, libros). En consecuencia, cuentan con bases de datos digitales para gestionar las fotos y los textos de *Berria*, y bibliotecas clásicas y estanterías para guardar la información en papel. En las bases de datos digitales recogen las fotografías enviadas por agencia y los textos escritos por los periodistas de *Berria*. Además, cuentan con una base de datos de referencias para gestionar la biblioteca. En la biblioteca y en las estanterías, por su parte, guardan principalmente libros, ejemplares y encuadernaciones de la edición en papel de *Berria*.

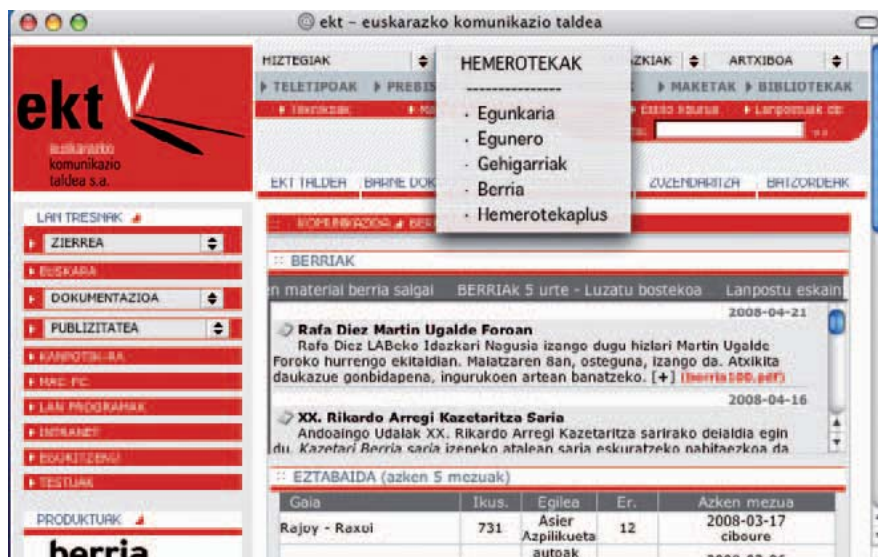
Jarraian datozen lerroek *Berria* egunkarian kazetariak erabiltzen dituzten eta dokumentalistak kudeatzen ditugun bi datu-baseren berri emango digute. Datu-baseetako bat argazkiz osatuta dago, eta bestea *Berrian* argitaratutako testuez. Batetik, bi datu-baseetan dagoen informazioa kazetariak nola baliatzen duten agertuko dugu, eta, bestetik, *Berriako* dokumentalistak nolako lana egiten dugun datu-baseetako informazioa zuzen gordeta eta eskuragarri egon dadin.

Argitu nahi dugu lan hau zuzeneko aurkezpen baterako prestatu zela, jatorrian ahozkoa zela, irudi batzuez lagunduta, eta Kazetaritza ikasketetako 2. mailako ikasleentzako. Horrela bada, testua irudiaren azalpena izango da, eta 23 irudik osatuko dute agerpena.

Goazen, bada, mamira.

Hau duzue *Berriaren* intraneteko ataria. Aukera askoren artean, goiko lerroan HIZTEGIAK, HEMEROTEKAK ARGAZKIAK, ARTXIBOA leihoak ditugu. HEMEROTEKAK eta ARGAZKIAK, testu eta argazkien arxiboetarako sarrerak dira, eta kazetari guztien esku daude.

HEMEROTEKAK leihua ireki eta, besteren artean, *Berria* egunkariaren testuen datu-basea dugu eskura.

Berriaren testuez osatutako datu-basearen bilatzailea dugu. Bilaketa egiteko eremu anitz dugu. Besteren artean, TESTU LIBREA izeneko eremuan, *Berrian* argitaratutako testu guztiak lematizatuta daude eta bilaketa hitzen lehen arabera egiten du.

berria

Noiztik: [ ] Noiz arte: [ ]

Saila: [ ] Azpisailak: [ ] Izen Propioak: [ ]

Mota: [ ]
 Agiria
 analisia
 Datua
 Editoriala
 Elkarrizketa
 EMAITZAK
 Erreportaia
 Inkesta
 Iritzia
 Kritika
 Kronika
 Kronologia
 SAILKAPENAK
 Soslala
 Zutabea

Infograma edo Taularekin

Sinadura: [ ]

Testu librea: [ ]

Bilatu

Euskararen erabilera Testu librean

an lema hartu eta forma guztiak bilatzen ditu. Adibidez, "gauzetan" hitza idazten baduzu, forma hauek: gauzaren, gauzen, gauzetara, gauzetan...

uak (titularra eta sinadura) EZ daude euskaraz lematizatuak. Beraz ezin da sarrerakoa aplikatu.

Eragile logikoak

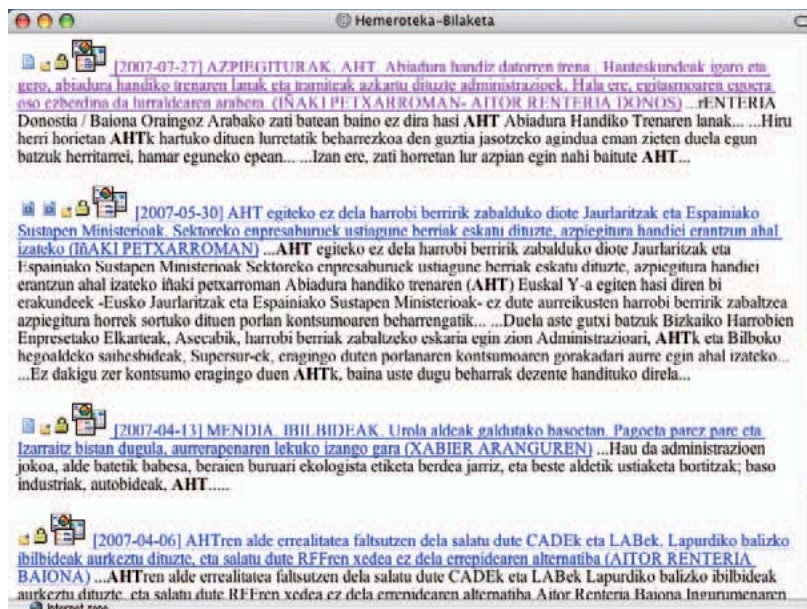
Eragile logiko edo boolearrak laguntza handikoak izango ditugu. Ondoko adibideetan bi elementu multzo erabiliko ditugu.

1. ETA logikoa (AND)

Irudi honetan, MOTA izeneko eremua ireki eta bertan dauden aukerak azaltzen dizkigu. Adibide bat da, testuen bilaketa zehatzagoak egiteko ditugun aukerez. Eremu horretan, kazetaritzan erabiltzen diren testu mota ohikoenak daude izendatuta. Demagun bilaketak *Berrian* agertutako elkarrizketetara mugatu nahi ditugula; aukera honi esker, bilaketa elkarrizketa motako testuetan bakarrik egin dezakegu.

The screenshot shows a web browser window with the address `http://intraneta.ektsa.net/cgi/grisa.asp`. The page title is 'berria'. Below the title, there are several search filters: 'Noiztik:' (From), 'Noiz arte:' (Until), 'Saila:' (Rank), 'Azpisailak:' (Sub-ranks), 'Izen Propioak:' (Proper nouns), 'Mota:' (Type), and 'Titulua:' (Title). There is a checkbox for 'Infograma edo Taularekin' (With infographic or table) and a 'Testu librea:' (Full text) field containing the text 'AHT'. A 'Bilatu' (Search) button is located below the search field. The main section is titled 'Laguntza' (Help) and contains text explaining the search process and the 'AHT' (Abiadura Handiko Trenaren Lanak) project. It also mentions 'Eragile logikoak' (Logical agents) and '1. ETA logikoa (AND)'.

Bilaketa bat egingo dugu TESTU LIBREA eremuan, AHT jarriko dugu eta bilaketari eman.

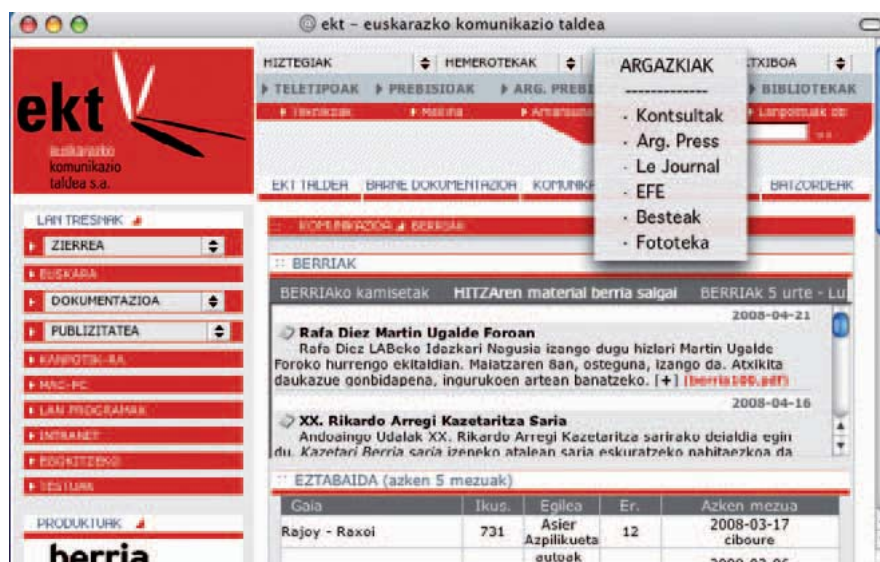

Bilaketaren emaitzaren aurkezpena. Aukeratutako testu bakoitzaren data, titularra eta sinadura, azpimarratuta erakusten dizkigu.

Azpimarratutako testuaren gainean klik eginez gero, testu osoa ekarriko digu.

Orain argazkien datu-baseetarako leihoa ireki dugu. Bertan ageri da, lehenik, argazkien datu-baseetan kontsultak egiteko aukera; ondoren, argazki-agentzien zerbitzurako sarrerak.

Argazki Press agentziaren zerbitzuan sartu gara. Agentziek argazkiak jarraian eta etenik gabe bidaltzen dituzte, eta hau da egunean-eguneko argazkietarako sarrera.

http://argazkiak.edizio-a.com/cgi-bin/egunarg.pl

Agentzia: Argazki Press   Data: 2008-04-21 (2302313.jpg)

Titularra: _____

Laburpena: _____

Oier Mendizabal, pelotari que se ha proclamado recientemente vencedor del Campeonato de Mano Parejas de Pelota 2008 con Aimar Olaizola "Olaizola II" como compañero. (Pelota- Pelota; KIROLAK - DEPORTES [KIR]; Pilotariak - Pelotaris)

Argazkilaria: Jon Urbe   Kolorea: koloretan   Orientazioa: Horizontala

Herria: Andoain (G)   Herrialdea: Gipuzkoa   Nazioa: Euskal Herria   Auzoa: _____

Barrutia: _____

Utzi   Webgunerako   Esportatu   Ezabatu   Artxibatu

Despliega: _____   Produktua: _____   Hizkia: p   P.Data: 2008-04-23

Edizioa: 00   Orria: _____   Zbkia: _____

Saila: _____   Sinadura: _____

Publikazio datua deuseztatu   Publikatu

Argazki batean sartu gara, eta bertan ageri zaizkigu argazkiaren ezaugarri guztiak: agentzia, data, azalpena eta abar. Kazetariak aukera du hemendik bertatik argazkia aukeratu eta argitaratzera bidaltzeko, berak idatziriko testuarekin batera.

http://argazkiak.edizio-a.com/...n/kontsultak.pl

Nondik: Agentzia:

Datatik: Datara: Erref.Datatik: Erref.Datara:

Titularra:

Argazkilaria: Kolorea: Orientazioa:

Herria: Herrialdea: Nazioa:

Auzoa: Barrutia:

☐ Publikatu gabeak ☐ Zerrenda modura . Pantaila bakoitzeko: 12

Markatuak: Orria:

Produktua: P.Data:

Edizioa: Orria: Zbkia:

Saila: Sinadura:

Atzera eginez, argazkien datu-base osoan bilaketa egiteko aukera ematen digu bilatzaile honek. Argazki bakoitzak dakartzan eremu guztiak aurkezten dizkigu.

http://argazkiak.edizio-a.com/...n/kontsultak.pl

Nondik: JOURNAL Agentzia:

Datatik: Datara: Erref.Datatik: Erref.Datara:

Titularra: GRENET

Argazkilaria: Kolorea: Orientazioa:

Herria: Herrialdea: Nazioa:

Auzoa: Barrutia:

☐ Publikatu gabeak ☐ Zerrenda modura . Pantaila bakoitzeko: 12

Markatuak: Orria:

Produktua: P.Data:

Edizioa: Orria: Zbkia:

Saila: Sinadura:

Bilaketa bat egingo dugu. Ipar Euskal Herriko argazkiak eskaintzen dizkigun agentzia aukeratu dugu (JOURNAL) eta titularrean GRENET hitza idatzi dugu (Baionako auzapeza).

34 argazki aurkitu dizkigu.

http://argazkiak.edizio-a.com/...n/kontsultak.pl

Agentzia: le journal   Data: 2008-03-09   (2181317.jpg)

Titularra: JEAN GRENET - UDAL HAUTESKUNDEAK

UDAL HAUTESKUNDEAK. Jean Grenet. Balonako emailzak irakurtzen.

resultat baiona grenet (,)

Argazkilaria: nicolas molle   Kolorea: (K) koloretan   Orientazioa: Horizontala

Herria: balona   Herrialdea: lapurdi   Nazioa: Euskal Herria   Auzoa:

Barrutia:

Utzi | Kazetariak | Webgunerako | Esportatu | Ezabatu | Artxibatu

Despliega: Produktua: Hizkia: p   P.Data:

2008-04-23

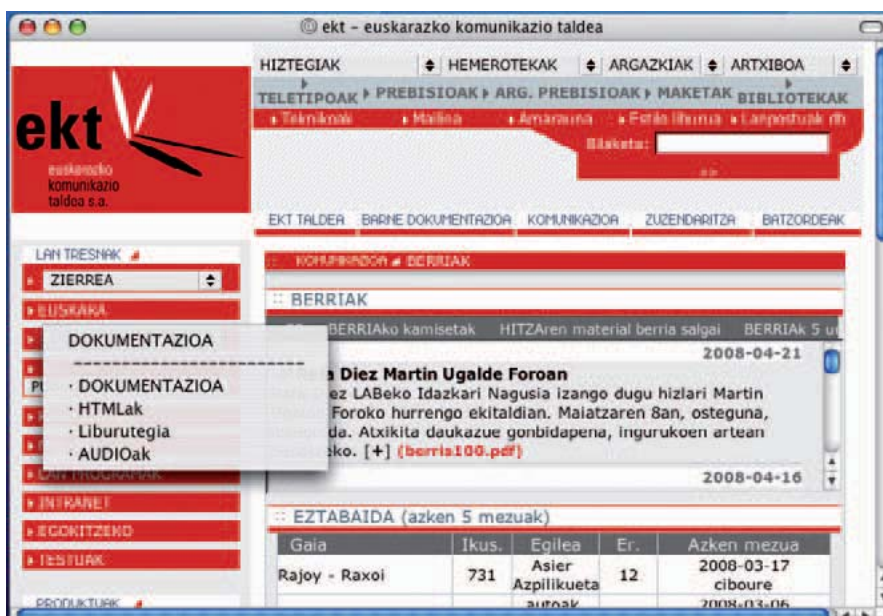
Edizioa: 00   Orria: Zbkia:

Saila: Sinadura:

[Publikazio datua deuseztatu] [Publikatu]

34 argazkietariko bat aukeratu eta bertan sartuko gara. Hor erakusten digu argazkiari gehituriko informazio guztia.

Honaino, kazetariak testuak eta argazkiak bilatu eta erabiltzeko aukerak ikusi ditugu. Jarraian datozen irudiek, dokumentalisten lana erakutsiko digute, testuen eta argazkien datu-baseak egunean mantentzeko.

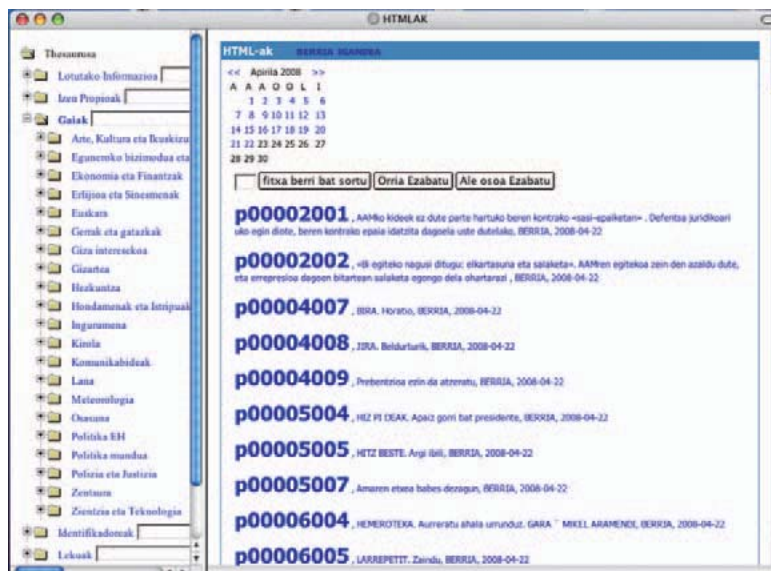

Berriaren atarira itzuli, eta DOKUMENTAZIOA eremuan sartuko gara.

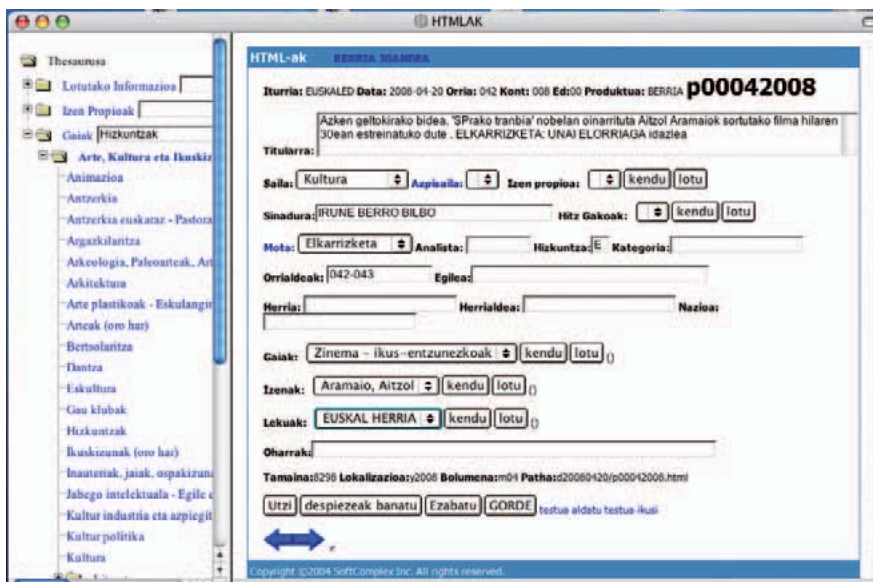

Orri honetan ageri dira dokumentalistok dauzkagun tresnak, testuen eta argazkien gainean egin beharreko lanak egiteko; testuen kasuan, *Berriak* argitaratu dituen testu guztiak ondo gordeko direla ziurtatzen dugu, eta tesauro baten arabera gaiak gehitzen dizkiegu, hala nola pertsona eta erakundeen izenak, eta leku izenak. Argazkien kasuan, eta jakinda argazki agentziek argazkiei gehituriko testuak gaztelaraz, ingelesez eta frantsesez datozela, euskarazko itzulpena gehitzen diegu, bilaketak euskaraz egitea ahalbidetzeko.

Testuen datu-basearen mantenurako eremuan sartu gara. Irudi honek erakusten digu egun horretan argitaratutako testu guztien zerrenda. Haietako batean sartuko gara.

Hemen dugu *Berria* idatzitako artikulua bati gehituriko fitxa. Fitxa hone-tako hainbat eremu automatikoki betetzen dira, artikuluan bertan idatzirikoa baliatuz, hala nola, titularra, sinadura, orrialdea, eta abar. Beste eremu batzuk dokumentalistok osatzen ditugu: testu mota, gaiak, izenak, lekuak...

Gai, izen eta lekuak, tesauo edo hiztegi kontrolatuen arabera erabiltzen ditugu, orriaren ezker aldean ikusten denez.

berria

Noiztik: [ ] Noiz arte: [ ]

Saila: [ ] Azpisailak: [ ] Izen Propioak: [ ]

Mota: [ ] Infograma edo Taularekin

Titulua: [ ] Sinadura: [ ]

Testu librea: [ ]

☐ Literatura euskaraz

☐ Elorriaga, Unai

☐ EUSKAL HERRIA

[Bilatu]

Laguntza

Euskararen erabilera Testu librea

Bilatzailerak zuek idatzitako hitzen lema hartu eta forma guztiak bilatzen ditu. Adibidez, "gaiztatan" hitza idatzen baduzu, for-guztiak aurkituko ditu: gaizta, gaiztaren, gaizten, gaiztara, gaiztatu...
OHARRA: datu basearen eremuak (titulua eta sinadura) EZ daude euskaraz lematizatuak. Beraz ezin da sarrerak aplikatu.

Dokumentalistok eskura dugun bilatzailea.

4 testu aurkituak. 1-4 aurkeztuak.

[ ] [2007-04-28] Geroke liburuaren oihartzunak. Apirre, Elorriaga, Borda, Suarez, Alberdi, Pexcherra, Bengoetxea eta Odriozola irabazi dituzte. Jaka beka (JUAN LUIS ZABALA DONOSTIA)

[ ] [2007-03-20] 'Oihenart'-ek lan monografikoa ateratu du Unai Elorriagaren lanaz. Ikuspegi askotatik aztertutako egilearen narritza, 'SP'ako tranbia' nobelari bereziki erreferatuta (JUAN LUIS ZABALA)

[ ] [2006-10-04] Gazteentzako liburu bati aurkeztu dute Pako Aristik eta Unai Elorriagak. 'Txabola terapeutikoa' idatzi du Aristik eta 'Matxismoen belarriak' Elorriagak (ERREDAKZIOA BILBO)

[ ] [2006-01-15] UNAI ELORRIAGA IDAZLEA. «Gaiztakeria ez da errentagarria» (JUAN LUIS ZABALA - ALGORTA / ELKARRIZKETA)

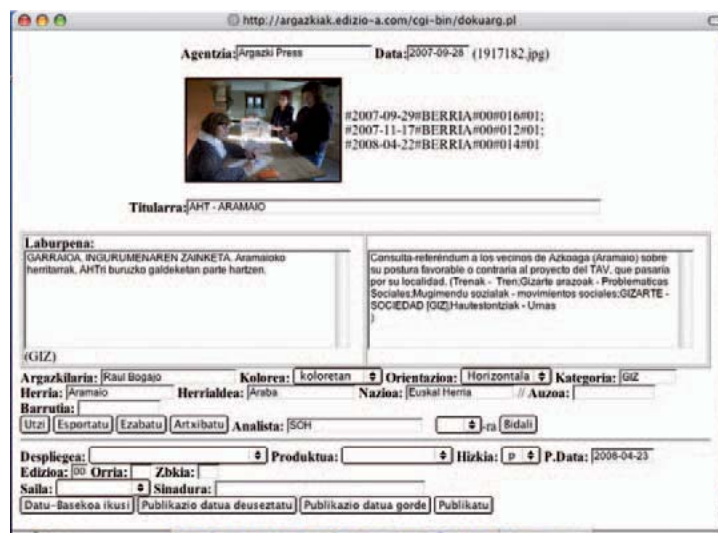
☐ guztiak aukeratu / Aukeratuak: ☐ dosiererra ☐ gakoetara ☐ gaietara ☐ identifikadoreetara

☐ lekuetara ☐ bai/ez

Bilaketa bat eginda, emaitzak. Hemendik, kazetariak bezala, testu osoa eta orria pdf formatuan eskura ditzakegu. Halaber, emaitzekin dosierrak osatu ditzakegu, kazetarien esku jartzeko.

Atzera egin eta Dokumentazio Sailaren ataritik ARGAZKIAK aukeran sartuko gara.

Lehen esan bezala, argazkiaren fitxari hainbat egokitzapen egingo dizkiogu: testua euskaratu egingo dugu, eta baita leku izenak ere. Laburpenari gako-hitzak gehituko dizkiogu, testuen azterketarako darabilgun tesauroaren arabera, testuen eta argazkien bilaketarako hitz esanguratsuak, ahal den neurrian, bateratzeko, eta abar.